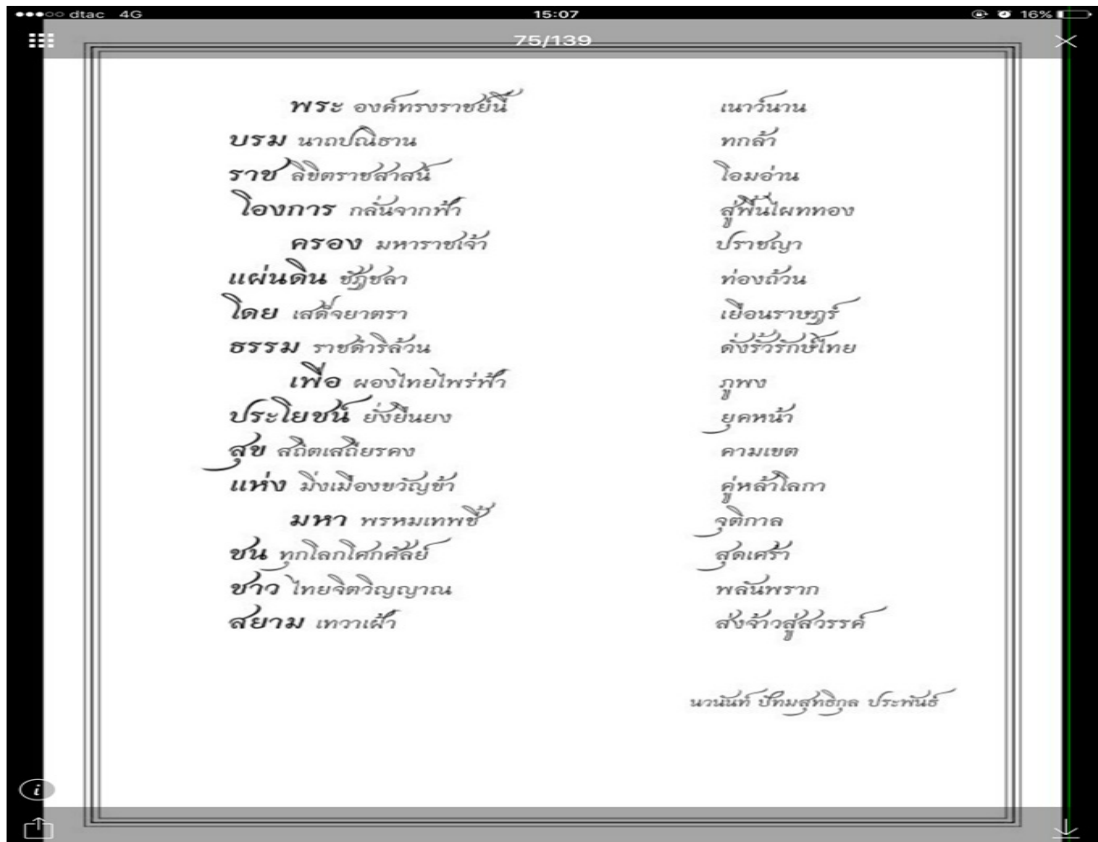

แรงบันดาลใจแห่งรักและศรัทธา: พลังชีวิตที่ท้าทาย

นวนันท์ ปัทมสุตธิกุล *

Nawanant Pattamasutthikun *

60 สัปดาห์ ที่ผ่านมา พวกเราต้องพบกับการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ในการเสด็จสวรรคต ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ผู้ทรงเป็นที่รัก บูชาของชาวไทยและชาวต่างชาติทั่วโลก มีการสื่อสารเทิดพระเกียรติ หวนระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ และพระอัจฉริยภาพของ

พระองค์นานัปการ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ทางด้านสาธารณสุข พระองค์ทรงอุทิศพระวรกาย พระสติปัญญา และพระราชทรัพย์ เพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของพสกนิกรชาวไทยทั่วทุกพื้นที่ โดยไม่ทรงเลือกปฏิบัติ ดังพระปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธี

* พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (นอกประจำการ) วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

บรมราชาภิเษกขึ้นครองราชย์สมบัติ “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ผู้เขียนในฐานะผู้ประกอบการพยาบาลและการผดุงครรภ์ขอเป็นส่วนหนึ่งในการน้อมรำลึกถึงพระราชปณิธานของพระองค์ โดยศึกษา “ศาสตร์พระราชา” และขอแทนคุณแผ่นดินด้วยการปฏิบัติบูชาตามแนวพระราชดำริที่ทรงวางรากฐานไว้ และก้าวเดินตามรอยพระยุคลบาทเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนสืบไป

ผู้เขียนได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ จากแม่และพ่อที่อยู่ใต้พระบรมโพธิสมภาร ตลอดสี่ถึงห้าแผ่นดิน รวมทั้งครูบาอาจารย์ที่พร่ำสอนตั้งแต่วัยเด็กจนซึมซับ ยิ่งเพิ่มพลังในการสร้างแรงบันดาลใจให้ตนเอง เพื่อแสวงหาวิธีการสื่อสารให้ชนรุ่นหลังตระหนักถึงคุณค่าในอารยธรรมไทยที่ไม่สามารถประเมินค่าได้ แต่ภายใต้สังคมที่เปลี่ยนไป ผู้คนสนใจการเรียนรู้สื่อสารผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ จนสนใจคนรอบข้างน้อยลง มีผู้กล่าวว่า รุ่นเบบี้บูม (เกิด ปี พ.ศ. 2490-2510) เป็นรุ่นสุดท้ายที่ฟังผู้ใหญ่ และเป็นรุ่นแรกที่ต้องฟังรุ่นเจเนอเรชัน ทศวรรษตัวคิดว่าไม่ใช่ทั้งหมด แม้ว่ายุคนี้ไม่ค่อยมีใครสละเวลาที่จะฟังใครนัก แต่บุคลากรด้านสุขภาพได้รับการปลูกฝังให้รับฟังผู้รับบริการ แม้ว่าเขาจะอยู่ในภาวะถูกพรากความรู้สึก (sensory deprivation) แล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม ควรยึดหลักธรรมหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ.จิ.ป.ล. (ฟัง- คิด- ถาม- เขียน) และใช้หนทางแห่งความสำเร็จ คือ อิทธิบาท 4 ซึ่งประกอบด้วยฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา (ความพอใจ ความเพียร ตั้งจิตรับรู้ ความไตร่ตรอง) ดังนั้น การเขียนจึงเป็นวิธีการหนึ่งในการบอกความในใจ ความคิด ความรู้สึก ที่อาจฝังอยู่ภายใต้จิตสำนึก แต่ขาดโอกาสในการสื่อสารโดยวิธีอื่นๆ

นักเขียนผู้หนึ่งได้เสนอแนวคิดที่น่าสนใจ คือ นักเขียนต้องเป็นนักสะสมรายละเอียด มองสิ่งต่างๆ รอบตัวให้เป็นปรัชญา คิดแบบเชื่อมโยง แล้วจดบันทึกเป็นวลีสั้นๆ กันลิ้ม เมื่อมีโอกาสก็จะสามารถสร้างจินตนาการต่อยอดตกผลึก ดังนั้น การใช้สำนวนโวหาร คำคล้องจอง จะช่วยให้เราสามารถจดจำสิ่งต่างๆ ได้ง่ายขึ้น ผู้เขียนจึงเกิด

แรงบันดาลใจที่จะเผยแพร่เรื่องราวของในหลวง รัชกาลที่ 9 โดยการสรุปประเด็นสำคัญให้อยู่ในรูปแบบสั้นๆ และน้อมนำพระปฐมบรมราชโองการของพระองค์มาตั้งเป็นกระพุ่มของโคลงสี่สุภาพ ซึ่งผู้เขียนใช้เวลามากกว่า 1 เดือนคือ เริ่มตั้งแต่การทบทวนฉันทลักษณ์ การสรรหาคำกรู้ในแนวตั้ง และหาคำอธิบายต่อในแนวนอน การเรียบเรียงคำการใช้โวหาร โดยเฉพาะราชาศัพท์ และคำโบราณ ซึ่งต้องตีความ แปลความหมาย นับว่าเป็นประโยชน์คือ ได้เล่าเรื่องในรูปแบบที่จำกัด มีสุนทรียในชีวิตร มีทักษะทางปัญญาเพิ่มขึ้น ได้คิดใคร่ครวญ หรือตรึกตรอง เช่น ในหนึ่งคำมีหลายความหมาย ในหนึ่งความหมายใช้ได้หลายคำ ดังแสดงในเนื้อหาของโคลงสี่สุภาพ ที่หวังว่าจะเป็นแรงบันดาลใจส่วนหนึ่งในการน้อมรำลึกถึงพระองค์ท่าน และผู้เขียนได้ทบทวนเรื่องแรงบันดาลใจพอสังเขปดังนี้

แรงบันดาลใจ (inspiration) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า spirare หมายถึง ลมหายใจ โดยรากศัพท์จึงแปลว่า “การผ่านลมหายใจ หรือผ่านจิตใจของคนหนึ่งเข้าไปในอีกคนหนึ่ง” เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้รับนั้นดำเนินชีวิตอยู่ได้ ทำให้ผู้ที่ได้รับแรงบันดาลใจคิดและทำตามอย่างด้วยความศรัทธา ด้วยความมานะพยายาม (บุญศรี สมุทรจักร, 2009) นับเป็นปัจจัยเสริมความรู้สึกที่เป็นแรงกระตุ้นทางอารมณ์หรือจิตใจ ที่ทำให้บุคคลลงมือทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเริ่มทำสิ่งใหม่ (ละเอียต แจ่มจันทร์, จินตนา อาจสันเทียะ, และสุภาวดี สมจิตต์, ม.ป.ป.) สอดคล้องกับที่กาลัญ วรพัทธ (2015) กล่าวไว้ว่า แรงบันดาลใจที่มีพลังนั้นสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกจินตนาการขึ้น และถ่ายทอดความรู้สึกนั้นออกมาเป็นผลงานความคิดสร้างสรรค์ ที่ล้วนสามารถกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจต่อไปได้ทั้งสิ้น นอกจากนี้ แรงบันดาลใจยังก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดที่อาจเกิดขึ้นจากความทรงจำ และการฝังใจบางสิ่งบางอย่างในวัยเด็ก ที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้สร้างสรรค์เอง ซึ่งแปลเปลี่ยนเป็นจินตนาการ และถ่ายทอดจินตนาการที่มีนั้นออกมาเป็นผลงานในที่สุด ดังที่ปัทมโรจน์ มากสุวิวงศ์ กล่าวไว้ว่า แรงบันดาลใจจะเป็นลมใต้ปีก ส่งทะยานขึ้นไปสู่ปลายฟ้า ทุกเรื่องที่คิด ทุกกิจที่ทำ ทุกคำที่พูด ทุกครั้งที่เคลื่อนไหว จะเต็ม

ความตั้งใจให้เต็มร้อย ดังเช่น ตัวอย่างของบรรคทอง
ทางการศึกษาที่มีผู้เขียนไว้ว่า

ครูธรรมดา ๆ เพียงแค่เล่าให้ฟัง

ครูที่ดี จะอธิบายให้กระจ่าง

ครูที่เยี่ยม ย่อมสาธิตให้ดู

ครูที่ยิ่งใหญ่ จะสร้างแรงบันดาลใจ

ขออนุโมทนากับศรัทธาอันแรงกล้าของคุณ บอดี้สแลม
ในโครงการ ก้าวคนละก้าว ขำดังที่ถูกบันทึกไว้แล้วว่า
เป็นคนแรกของประเทศไทยที่วิ่งพิชิตระยะทางจากใต้
จรดเหนือได้สำเร็จ บรรลุเกินเป้าหมาย เพราะคุณค่าที่
เพิ่มขึ้นนั้นไม่สามารถตีราคาได้ เขากลายเป็นนักสร้าง
แรงบันดาลใจได้อย่างมหัศจรรย์ มีตัวอย่างคำกล่าวที่น่า
ประทับใจ คือ “ผมไม่ใช่ฮีโร่ โดยฮีโร่ตัวจริงใส่ชุดสีขาว

ที่ทำงานหนักทั่วประเทศ ซึ่งหลังจากโรงพยาบาลได้เงิน
ตรงนี้แล้ว ผลประโยชน์ทุกอย่างก็จะกลับมาตกอยู่ที่คนไทย
ทุกคน” และคำกล่าวของท่าน ว.วชิรเมธี ที่ต้องอยู่ใน
ความทรงจำตลอดกาล คือ “อยู่เพื่อตัวเอง อยู่แค่สันใจ
อยู่เพื่อคนทั่วไป อยู่ชั่วฟ้าดินสลาย” จึงนับว่าเป็นบุญ
ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่โครงการนี้ประสบผลสำเร็จ
ได้เกินผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ผู้เขียนผ่านการทำหน้าที่เป็นพยาบาลและอาจารย์
พยาบาลที่ต้องสอนผู้ป่วย ญาติ และนักเรียนนับหมื่นคน
แต่ไม่สามารถประเมินได้ว่าได้ช่วยสร้างแรงบันดาลใจ
ได้แค่ไหน จึงขอใช้เวลาที่เหลืออยู่ ด้วยความหวังที่จะ
สร้างแรงบันดาลใจด้วยตนเองต่อไป